

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความจำเป็นพื้นฐานทางด้านสุขภาพของประชาชน และศึกษาหารูปแบบศูนย์สุขภาพชุมชนที่เหมาะสมสอดคล้องกับปัญหาของพื้นที่ เพื่อศึกษาปัจจัยนำเข้าที่จำเป็นในการที่จะทำให้การให้บริการศูนย์สุขภาพชุมชนมีประสิทธิภาพ ประชากรได้แก่ผู้ที่มาใช้บริการในศูนย์สุขภาพชุมชนในจังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย และพิจิตร จังหวัดละ หนึ่ง ศูนย์สุขภาพชุมชน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาพบว่าความจำเป็นพื้นฐานทางด้านสุขภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรู้ในการดูแลตนเองเมื่อเจ็บป่วยด้วยปัญหาสุขภาพที่พบบ่อย ส่วนรูปแบบศูนย์สุขภาพชุมชนต้นแบบนั้นคือศูนย์ที่มุ่งเน้นงานบริการสาธารณสุขแบบผสมผสานที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานทางด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ ดำเนินงานสร้างสุขภาพที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น บุคลากรและประชาชนมีแนวคิดร่วมในการพัฒนาสุขภาพชุมชน มีเครือข่ายพัฒนาสุขภาพชุมชนร่วมดำเนินงานกับศูนย์สุขภาพชุมชน ปฏิบัติงานบนพื้นฐานข้อมูลสุขภาพชุมชน องค์กรชุมชนที่อยู่ในพื้นที่มีการบูรณาการในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ มีทีมสหวิชาชีพในการให้บริการทั้งในสถานบริการและชุมชน ปัจจัยนำเข้าของศูนย์สุขภาพชุมชนต้นแบบได้แก่ มีความพร้อมในให้การบริการจำนวนเจ้าหน้าที่เพียงพอและมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีการจัดการข้อมูลที่ดี กระบวนการส่งต่อที่ดี หัวหน้ามีภาวะผู้นำ มีการทำงานเป็นทีม มีการแบ่งงานกันทำและมีการบริหารจัดการที่ดี มีการเก็บข้อมูลสู่ชุมชน และสร้างเครือข่ายการทำงาน

The objectives of this research were to describe the basic health needs of the population and find out the best primary care unit practices that were appropriate in solving local problem and studying input factors for the effective primary care units. The population consisted of patients who visited (consulted), the primary care units in Sukhothai, Phitsanulok, and Pichit Provinces. The data collection were done using in-depth interviews and questionnaires.

According to the results, the basic health needs of the population in the highest score was to educated about health care and basic health problem solving . The best primary care unit practices that were appropriate in solving local problem : emphasized the service and establishing health promotion program that appropriate in health need and solving local problem community. Health care providers and community members started working together by the same vision; building community participation in health care; and establishing a health care networking committee. Establishing a health partnership in the community was a key for success for the primary care model. The multi health personal are working at PCU and community. The input factors of the best practice model were: good customer services, enough personnel, professional development, effective information management, good patients references, good leadership, work as a team, job responsibility, providing information to the community, and building a good network.